

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 235.

V Ljubljani, v soboto 13. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Česa nam je treba?

Neko novo očitjanje se je pojavilo zadnji čas proti katoliškemu gibanju mej Slovenci, ki ima vsaj to zanimivost, da ni že tisočkrat pregreto po raznih liberalnih časnikih. Trdi se namreč, da katoliška stranka na Kranjskem hoče nekako odstraniti s površja narodno vprašanje s tem, da vedno naglaša potrebo socialne preosnove in pri svojih shodih in v svojih listih popisuje društvene nevarnosti in vspodbuja v rešitev socialnega vprašanja. To očitjanje je najprej izkupal modri ljubljanski dopisnik v Gabrščkovih „Soči“. Za njo jo je že parkrat pogrel „Narod“ in končno tudi „Novice“.

Dokazati se hoče s to trditvijo staro obrekovanje, da namreč katoliška stranka ni narodna. Čuden je ta dokaz in vsprejeti ga more le tisti, ki je že popolnoma napojen s sumničenjem do našega gibanja in pri katerem je stvar že a priori gotova. „Klerikalec ni naroden; on vporablja vse, karkoli počenja samo v svoje sebične namene in jedini cilj njegovih želja, besed in dejanj je poraz narodnih naprednjakov.“ To so aksiomi; kdor jih ne verjame, nima mesta mej slovenskim razumništvom.

Ali je pa res vse to sumničenje? Ali ni naravnost smešno in ali ne bije resnica v obraz tako govorjenje? Če bi bilo res vse delovanje klerikaleev tako odločno strankarsko, potem bi na Slovenskem kake nasprotnne stranke, ki bi bila količjak pomenljiva, sploh ne bilo. Gledé narodnosti pa omenjamo, kar smo že večkrat dejali: Na Slovenskem ni stanú, ki bi imel pravico tirjati od duhovnikov dokazov, da so narodni; najmanj pa imajo to pravico tisti stanovni, ki so tako ponižno nemškutarski povešali svoje glave, kadarkoli jim je kaka liberalno-nemška sapica zapihala vanje. Taki ljudje nas ne bodo sodili!

In vendar se hoče in zato se tudi mora dokazati, da so klerikalci „brezdomovinci“. Česar ne dokažejo ljubljanski ulični napisi ali brzojavka v Belopeč, mora dokazati to, da so se nekateri govorniki pri raznih skodih katol. polit. društva pečali s socialnim vprašanjem.

Ob stvari sami se nobeden ni izpodtikal, „Narodu“ je celó všeč. Stvar je tedaj tudi po mnenju nasprotnikov koristna in dobra. Torej: — — vsak pameten človek bi sklepal: torej je prav, da se nekateri ž njo pečajo; naši nasprotniki pa sklepajo tako-le: Ker je stvar koristna in dobra in ker so ti črni klerikalci zraven, mora biti namen slab. To dejstvo jih označuje bolj, nego celi listi filipike proti njim.

Sedaj pa k stvari! Ali je res možno, da bi socialno gibanje škodovalo narodnemu vprašanju? Kdor to trdi, nima jasne glave. Tudi narodnostno vprašanje je del društvenega vprašanja; vsakomer, kdor govori o organizaciji slojev in skupin v skupno korist, mora pri sredstvih te organizacije najprej misliti na krvno sorodstvo in na jezik, kot najboljša pripomočka trdne zveze. Avtonomija posameznih narodov v narodnostnem oziru je nujna posledica krščansko-socialnega programa, ki priznava, da se narodi kot celi, živi organizmi vstopali v državo in da jim država nima še le dajati pravice, marveč da jih imajo že po svoji naravi. Država ima torej le dolžnost braniti in varovati jim te naravne pravice; vanje se vtikati ne sme, kakor tudi ne v družinske zadeve.

Ali bodo res taka načela škodovala narodnemu razvoju? Mi v svoji priprostosti menimo, da pač manj, nego vsebine prazne publice o „absolutni narodnosti“. Vse socialno gibanje ima namen rešiti kar se rešiti da in pripravljati pot, da celi družbi

zazori doba krščanske pravičnosti. Pri nas je sedaj malo da ne vse v nevarnosti. Kmetski in obrtni stan propadata, delavski pa služi z večine tujim kapitalistom. To so dejstva, katerih ni mogoče vtajiti. Ali ni tedaj vzorno narodno delo, ako skušamo mej te razpadajoče stanove znesti zopet stanovsko samozavest, vrniti jim živo prepričanje, da nimajo samo dolžnostij, marveč tudi pravice in jih organizovati, da si s skupnimi močmi pribore boljšo prihodnost? Samo liberalni individualizem trpi pri tem in ta je najnevarnejši manjšim stanovom in tudi manjšim narodom, kateri nimajo vlastne države.

Brez krepkega, samozavestnega, pravno in gmotno trdnega ljudstva smo Slovenci izgubljeni; zato, ker propadamo gmotno, nam kažejo statistične številke žalostno resnico, da se skoraj nič ne množimo. Ljudje, ki gredo z naše zemlje s trebuhom za kruhom, so za nas brez pomena. — — — V gmotnem obziru od tujcev zavisna skupina ljudij, je narodno mrtva. — Dovolj smo povedali, da smemo sedaj na koncu pozivljati vse trezno misleče Slovence, naj se rajše lotijo drobnega narodnega dela, nego da si ubijajo glavo s fantastičnimi veliko — političnimi vprašanji, naj na krščanskem temelju organizujejo kmete, obrtnike in delavce v njihovo rešitev, da bode družinam tem navdušnejše vsakemu izmed njih donela iz prsij pesem: „Slovenec sem“!

Socialni demokratje in liberalci.

Na verskem polju zahteva bodoča socialna država popolno brezverstvo. Poznamo socialno-demokratsko slovo v tem oziru dobro. Tu nastopajo socialisti z nenavadno podlostjo, surovostjo in nesramno nagoto. Koliko je tu bogokletstva nakopičenega! Evo jih:

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XLVIII.

Edina moja misel je bila, da bi umrl s krščansko udanostjo in potrebnim pogumom. Skušnjava me je pač obsla, odtegniti se vešalom samoumoru, a prepodil sem jo. Kako zaslugo bi imel, ko bi se ne pustil usmrtiti rablju, a bi postal sam svoj rabelj? Ali bi si ohranil čast? Ali ni otročje misliti, ako se vže mora umreti, da je bolj častno rablja imeti norcem, kakor pa pustiti, da nas umori? Ako bi tudi ne bil kristijan, zdel bi se mi bil samoumor neumnost, nepotrebnost, ki ne koristi ničesar.

»Ako je prišel konec mojemu življenju«, modroval sem, »nisem li srečen, da sem v položaju, v katerem imam časa v zbiranje in očiščenje vesti z Bogu dopadljivimi in skesanimi mislimi, ki so vredne moža? Po splošni sodbi je smrt na vislicah najgrja; ako se pa sodi trezno, ni li boljša, ko toliko smrtij, ki so posledica boleznij združenih z veliko slabostjo uma, ki ne pusti srcu, da bi se povzdignilo nad nizke misli?

Resničnost tega premišljevanja se mi je tako vkoreninila v srce, da mi je izginil popolnoma strah pred smrtjo, posebno pa pred tako smrtjo.

Mnogo premišljeval sem o zakramentih, ki naj bi me krepčali v onem važnem trenutku in zdel sem si razpoložen v njih vredno sprejetje. To vzvišenost duha, katero sem mislil, da imam, ta mir, to prizanesljivo mišljenje proti onim, ki so me sovražili, to veselje, da morem darovati življenje svoje volji božje — bi li bil to vse ohranil, ko me bi bili peljali na morišče? Oh, kako poln je človek nasprotij in ko se zdi samemu sebi najtrdnější in najsvetejší, lahko hipoma pade v slabost in greh! Bi li bil jaz takrat umrl dostojno, ve le Bog sam. Ne cenim se tako trdnega, da bi mogel kaj tacega trditi.

Ker mi je smrt bila tako blizu, vdala se je moja domisljija tako v to misel, da nisem mislil samo na verjetnost, da mi bode treba umreti, ampak zdelo se mi je celo, da mi to naznanja nezmotljivi občutek.

Nikakega upanja, da bi še odšel tej nesreči, ni bilo več v mojem srcu in vselej, kader sem slišal zunaj kako hojo ali rožljanje ključev, rekel sem si: »Pogum! Morda gredo, da me odvedó k proglašenju sodbe. Poslušajmo jo dostojno z mirnostjo in hvalimo Boga!«

Premišljeval sem, kaj naj zadnjikrat pišem svojej rodbini in posebej, kaj svojemu očetu, materi, kaj vsakemu bratu, vsakej sestri in razmotrivaje te občutke v svojem srcu, ki so bili tako vzvišeni in tako sveti, storilo se mi je milo,

zjokal sem se in ta jok ni oslabil udane moje volje.

Čudno bi bilo, ko ne bi se bilo povrnilo ono stanje brez spanja. A kako je bilo različno od prvega! Nisem slišal njegovega stokanja, ne smehu v sobi, nisem več domneval o skritih ljudeh. Noč mi je bila prijetnejša nego dan, ker sem se bolj zbiral v molitvi. Proti štirim ulegel sem se v posteljo in spal sem mirno kaki dve uri. Prebudivši se ostal sem še v postelji, da bi se spočil. Vstajal sem proti enajstim.

Neko noč bil sem se ulegel malo prej ko po navadi in spal sem bil četrt ure, ko se mi — vzbudivšemu se — pokaže velikanska luč na nasprotni strani. Bal sem se vže, da se zopet mešam; pa ker sem videl, ni bila domisljija. Luč prihajala je skozi zapadno okno, pod katerim sem ležal.

Skočil sem na tla, postavil mizo na posteljo, na njo stol, zlezal sem na vrh in videl najlepši, a tudi najstrašnejši požar, ki sem si ga mogel misliti.

Gorelo je streljaj proč od naših ječ. Vnela se je bila hiša, kjer so bile javne pekarije in pogorela je.

Noč je bila zelo temna, toliko lepši so se videli velikanski krogi ognja in dima, pojani od vetra. Iskre letele so na vse strani in videlo se je, kakor bi padale iz nebes. V bližnji laguni odseval je požar. Mnogo čolnov odhajalo je in pri-

Kristus ni bil Bog, marveč navaden potovalec. Takozvana Marijna pobožnost je baje češčenje — starih paganskih boginj!

Mohamed stoji pri socialistih pravno višje, nego sam Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga!

Kršćanstvo je vera, ki je ljudstvo baje vjarmila. Zdaj je ni več treba — vsaj ni Boga! Boga je veda odstranila in francoski konvent ga je skratka spodil.

Nočemo nebes, pravijo socialisti demokratije, ta prepuščamo vrabcem! tam gori sploh ničesa ni, še nahod bi tam lahko našli... Mi sovražimo duhovne... Nihče ni vreden socialističnega imena, ki ni brezverec in ki ne skrbi za razširjatev brezverstva. Sedanja socialna demokratična stranka je iz cela brezverska sekta, ona sovraži cerkev, pa ima tudi prav, ker je cerkev le neki kapitalistični ustav, ki slepari proletarje z menicami na nebeško blaženost!

Dovolj — tak je torej demokratični katekizem.

Pa taki ljudje hočejo prenoviti celo družbo! Vprašam: Kdo je izučil socialne demokrate v onem zverinskem sovraštvu proti Kristusu veri? Njegov oče — liberalizem. Temeljno liberalizmovno načelo je, zanikati vse nadnaravno, zanikati vsak vpliv razodete vere na posameznika, na družbo in državo.

V začetku so priznavali liberalci še nekega velikega svetožidarja, ki pa več ne skrbi za svet, ki se je vlegel nekje za gorami in mirno počiva, da ne moti svojih otrok, ki naj imajo v liberalnoustavni državi tem večjo prostost.

Toda, kakošen pa je oni Bog, ki samo eksistuje, pa ne vlada? — Zato so si sezidali liberalci državo raje brez Boga; hoče-li pa vendar še kdo verovati — to naj je njegova stvar. Zato pravijo danes socialisti: Vera je zasebna stvar.

Liberalna država je odpadla od Boga, proglasila je sama sebe za najvišjega postavodajalca, za najvišjega sodnika, z besedo proglasila se je za boga!

Liberalizem, ki si v vsem nasprotuje, nasprotuje si i v tej trditvi.

Poglejmo bližje:

Liberalni profesorji učé iz učenih svojih sedežev brezverstvo, da ni Boga — pa vsaka liberalna država ima vendar le svojega ministra za pouk in bogočastje.

Liberalna država je odstavila Boga — pa od vsakega prisegajočega posameznika zahteva, naj veruje v Boga!

Liberalna Francija ne priznava nedelje, pa škofo vendar le imenuje in nastavlja.

A zdaj, ko že treskajo bombe, vpijejo: „Ohranite ljudstvu vero!“ Tako? Pa za gospódo ne? Ali gospodi ni treba vere?

Kdo je pa vzel ljudstvu vero v večno življenje? Ko je izdal Büchner svojo knjigo „Kraft und Stoff“, v kateri zanikava dušo, dobilo jo je na tisoče delavcev. Zloglasni Anastazij Grün piše, da se ljudstvu dela krivica, če se mu obeta večno posmrtno življenje, ker se mu s tem jemlje i pozemeljsko

nebo. Kaj čuda, če so tedaj zapisali berlinski socialisti nad vhom na pokopališče: „Naše življenje na zemlji bodi le razkoš in veselje, vsaj ni nebes, nebeške blaženosti in svidenja!“

Kdo je tajil nauk o prvotnem grehu, o odrešenju, o nadnaravnem človekovem cilju? — Liberalci! Pa socialisti so si njihove nauke dobro zapomnili!

Dobro: če ni izvirnega greha, potem se narodi vsi dobri; slab in hudodelnik postane še le radi slabih družbenih razmer, in vsi oni že obešeni anarhisti so bili nedolžni poštenjaki, vsega njihovega hudodelstva je kriva le družba...

Če ni izvirnega greha ni odrešenja — pa ga tudi ni treba —; Kristus je bil le modrijan ne pa Odrešenik; vsak socialist si odrešenje lahko sam zadobi! Naj le molčijo duhovni in se ne mešajo v politiko!... Ali spada izvirni greh, odrešenje in zadnji človekov cilj tudi v politiko?

Socialistom se očitá, da hočejo v svojo državo vpeljati „svobodno ljubezen“.

Morda je civilni zakon liberalnih držav kaj boljšega? Po izreku sv. Očeta Pija IX., je navadno, izcela navadno priležništvo!

Sploh pa cela vrsta liberalnih postav, kakor: ustanovljenje civilnih uradov v cerkvenih rešeh, civilni zakon, zakon, po katerem je dovoljeno izstopiti iz cerkve itd., kaj je to družega kakor navodilo, ki naj bi vodilo socialiste pri ustanavljanju njihove države brez vere, brez Boga.

Pa kakošno bo življenje v oni bodoči socialistični državi? Predočimo si veliko menažerijo, kjer so izpustili najedenkrat divje živali, katere niso dobile že dolgo časa hrane, k temu pa preberimo še Kampovo in Lesbergovo knjigo o krvoločnem razsajanju pariške komune l. 1871, tedaj si bomo napravili istinito sliko bodoče brezverske države. Takrat bo vladala svoboda, prostost! Vse one verske domišljije nehajo...

Neki blagajnik hoče uiti z nekaj tisočaki... pa večni Sodnik, pekel, sedma božja postava?... a! ta ne velja več... Le hitro z denarjem v žep... Izvrstno, živio! Zdaj pa v Ameriko!

Neki dami je nadležna zakonska zvestoba... proč s tako zastarelo neumnostjo — ta več ne velja! — Nekemu sinčku živi oče predolgo; rad bi se potrudil zapraviti njegove prihranjene denarje — toda 4. pa 5. božja zapoved? Oh, tepec neumen, kaj te briga božja postava! Vsaj ne velja več!

Tako bo v oni bodoči državi brez Boga, brez vere; kakor ondi, kjer ne vpliva Kristusova vera na pravno vzgojo ljudstva.

Končamo. Kdor podpira in širi svobodomislina, liberalna načela, pomaga socialnim demokratom v dovršenje in vresničenje njihovih pogubonosnih namer, v ustanovljenje socialno demokratične republike, katera bo vrhunec vseh neizmernih zmešnjav in zmot, katere so že provzročili. Stojimo ob kraju propada, padamo v brezno. One zaslepljence pa, ki

menijo, da so to sami prazni strahovi, ki vkljub jasnim znamenjem še vedno širijo liberalna načela, bodo preklinjali njihovi lastni otroci; pripravljajo jim namreč žalostno, prežalostno bodočnost. Zato ne pozabimo: Liberalizem, jedino liberalizem je vzrok vsega sedanjega nereda, vsega hudega, ki človeštvo tare sedanje dni!

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Ministerska kriza na Ogerskem. Opozicijski listi pišejo, da ogerska vlada že misli popustiti določbe o brezverstvu in prestopu v židovstvo. V zbornici poslancev bode pač vlada še jednokrat zahtevala, da se odklonjeni predlogi nespremenjeni sprejmeta, v odseku gospodske zbornice je bode pa že dala predelati v zmislu sklepov gospodske zbornice. Minister Szilagyí je baje proti vsaki premembi in bode potem odstopil. Govori se pa, da bi se ga že Wekerle rad znebil. Ker je vladna večina v zbornici poslancev že majhna, se govori tudi že o popolni ministerski krizi. Prišlo je mej drugimi tudi ime banovo zopet na površje. To da je bil cesar bana vsprejel v daljši avdijenci, je dalo povod govorici, da bode Khuen Hedervary novi ministerski predsednik. — To so pač samo uganjanja.

Bolgarska vlada sedaj proučava, kako bi bilo mogoče napraviti ravnotežje v budgetu. Od osvobojenja so se državne potrebe v Bolgariji popetorila, dohodki pa le počvetorili. V zadnjih proračunih je bil izkazan sicer vselej prestanek, to pa le zaradi tega, ko so se vselej vstavili davčni zaostanki, ki se pa v veliki meri niso dali iztirjati. Računski zaključki so pa vsled tega kazali primanjkljaj. Sedanja vlada pa hoče narediti konec temu fikcijskemu proračunjanju. To bode le mogoče s povečanjem državnih dohodkov. Povzdigniti bode treba davčno moč prebivalstva s povspesevanjem obrtnije, trgovine in poljedelstva. Napredek je v Bolgariji očividni, to se je pokazalo tudi na krajevni razstavi v Čispanu. Na razstavi v Amsterdamu je bilo odlikovanih 396 bolgarskih razstavljalcev, 10 jih je dobilo grand prix (veliko darilo), 40 priznalne diplome in 30 zlate svetinje.

Slepartija v Srbiji. Že dolgo se je govorilo, da so se pri tobačni upravi v Srbiji pod radikalno vlado godile velike nerednosti. Posebna komisija je jela stvar preiskavati in je prišla velikim sleparijam na sled. Ker sedanja vlada ni posebno prizanesljiva, pride najbrž več uradnikov na zatožno klop.

Volitno gibanje v Belgiji. Liberalci z nekim strahom pričakujejo volitev v Belgiji. Sprva so se nadejali, da jih bodo podpirali delavci proti konservativcem. Sedaj so pa delavci postavili svoje kandidate in strašno agitujejo proti liberalcem. V liberalnem taboru se že boje, da bodo ob volitvah kakor izgredi proti liberalcem. Vlada bode morala

hajalo. Predstavljal sem si strah in nevarnost, onih, ki so prebivali v gorečej hiši in v njej sosednih in zjokal sem se nad njimi. Slisal sem v daljavi glasove ljudij, ki so se klicali: „Tončka! Jerko! Jožef! Angelica! Tudi imá Angelica“ donelo mi je na uho! Teh je na tisoče v Benedkah in vendar sem se bal, da je morda ona, koje spomin mi je bil tako sladek! Morda je i ona tam? morda jo obdajajo plameni? Oh, ko bi se mogel vreči med nje in jo rešiti!

Vtripljajočega srca, poln strahu in občudovanja stal sem do belega dne pri oknu; potem pa sem zlezal doli, žalosten do smrti, predstavljajoč si mnogo večjo škodo, kakor se je bila pripetila v resnici. Tremerello mi je potem pravil, da ni pogorelo družega nego peči in shrambe poleg njih, z veliko množico vreč moke.

(Dalje sledi.)

Gledališka pisma.

I.

Zadnja licitacija lož svedoči, da se narodno občinstvo mnogo zanima za slovenske predstave. Posebno radovedno pa je pričakovalo dne, ko se odpre hram slovenske Talije, ker sta dve najboljši domači moči zamenjali slovenski oder s hrvatskim in si je „Dramatično društvo“ pridobilo osem novih izurjenih močij, med njimi dva Hrvata in jednega Čeha, ki so na glasu vrlih igralcev.

Toda igralci sami, in ko bi bili dovršeni umetniki, ne morejo delati čudežev, ako dobe v roke slabe ali malo vredne igre. Zato je nekatere neverneže potolažilo poročilo, da je „Dramatično društvo“ kot podjetnik slovenskega gledališča pripravilo „lepo število novih dram in oper“.

Kar se tiče opere, smemo biti popolnem zadovoljni, žal, da o zadnjih dveh žaloigrah ne moremo istega trditi. Prva, „Ludovik XI.“, je le spretno ubrana slika malovrednega francoskega kralja istega imena in posnetek knjig o škandalih na francoskem kraljevem dvoru brez vsake etične podlage in plemenite misli, kajti „menih“ v takem krogu je le smešna figura. Sodimo, da si slovensko občinstvo ne želi te igre tretjič na odru.

O drugi igri smo že govorili na drugem mestu ter želimo, da ne dobimo nove prilike.

Znano je, da smo slovenske predstave kritikovali vedno dobrohotno in prizanesljivo, dasi nam je bila večkrat pikra, a opravičena beseda na jeziku. A navzlic naši dobrohotnosti in popustljivosti smo dobivali od posameznih članov igralnega osebja uprav surova in arogantna pisma, ako nismo hvalili vse vprek, da je bilo izvrstno in nedosežno.

Kar iznenadilo pa nas je pismo z dne 5. t. m., s katerim nas je počastiti blagovolil gosp. Dragotin Freudenreich. Ta gospod nam piše, kar se v slovenski besedi približno glasi: „Gospod urednik! Jeden prvih kulturnih faktorjev pri vseh naprednih evropskih narodih je brez dvojbe gledališče. Žalibože,

bratski nam slovenski narod je v tem pogledu še v povojih, ker nima umetnikov, nima igralcev, temveč si za sedaj pomaga z diletanti.

Našli so se rodoljubi, v prvi vrsti „Dramatični odbor“, kateremu čast in slava, ki so spoznali ta nedostatek ter angaževali več od jako strogega in naobrazenega občinstva priznatih strokovnih sil, hoteč temu narodnemu izobraževalnemu zavodu dati novi dostojni pravec. Citajoč vaše poročilo o slovenskih predstavah sramoval sem se in srce me je čudil hladnosti in „ignoranciji“ s koje smo mi Slovencem najbližji Hrvatje vsprejeti in ocenjeni.

Bodite uverjeni, da sem prišel, ne na tuje, ampak kakor med svoje, da koristim slovenskemu gledališču, da iz tega „ničá“ kar imate, nekaj storim, a vi mi tako plačujete! Hvala vam! Bratovsko je gostoljubivo in pošteno. Zopet jedna izkušnja več. Prosim Vas, da me v svojem cenjenem listu v bodoče ignorirate, ker nočem imeti časti, biti v njem natiskan.

Včeraj smo bili zopet tako srečni, da smo dobili tudi od igralca g. Aniča pismo, ki se v prevodu glasi:

Jaz Vas prav resno in odločno kot urednika in rim. kat. svečenika prosim, da mojo soprogo in mene v bodoče v kritikah svojega cenjenega lista izpustite. G. kritik Vašega lista ne kritikuje stvarno in pošteno, marveč po mržnji, ki osobito pristojá Vašemu glasilu — glasilu svečenstva. Vaš kritik

ob volitvah napeti vse sile, da varuje liberalce proti delavcem.

Podržavljenje matrik. Debata o tej predlogi v ogerskem državnem zboru ni bila tako burna, kakor o drugih cerkvenih predlogih. Grof Zichy se je izjavil proti predlogi, ker državni organi imajo preveč drugega dela in ker bi se s tem zakonom le omogočila vpeljava civilnega zakona. Grof Štefan Szapary ugovarja predlogi, ki ponižuje duhovščino. Prebivalstvo tudi zaželi podržavljenja matrik, to trdijo le časopisi, ki pačijo javno mnenje. Pavel Szontagh se je izjavil za predlogo, ki po njegovem mnenju ugaja novemu času. Minister Hieronymi je dokazoval potrebo civilnih matrik. Pri sedanjem vodstvu matrik pogreša potrebne enotnosti. Državne matrike imajo že povsod izimši v Avstriji, Rusiji in Skandinaviji. Minister misli, da dobra uprava ne more biti brez državnih matrik. Sicer pa pravi minister, da zbornica mora vsprejeti to predlogo, ko je privolila v civilni zakon. V podrobni debati so odklonili nekateri predlogi s katoliške strani in vsprejela se je vsa predloga.

Posredovanje mej Kitajci in Japonci. Angleška vlada je želela, da bi Rusija in Nemčija jej pomagali v Aziji preprečiti daljše prodiranje Japoncev, ki je v škodo Angležev. Nemški vladni listi pa pišejo, da nemška vlada ne misli storiti nobenega koraka proti Japanu. Posredovala bode samo toliko, kolikor je potrebno v varstvo Evropevcov. V Rusiji tudi ne marajo hoditi za Angleže po kostanj v ogenj.

Vstaja v Mongoliji. Ruski listi pišejo, da ima vstaja v Mongoliji namen to obširno pokrajino odtrgati od Kitajca in pridružiti Rusiji. Rusija bi pa s tem pridobila kake tri milijone ljudi in njeno ozemlje v Aziji bi se povečalo za blizu štiri milijone kilometrov. Ker so Mongoli hrabri jezdec, bi Rusija iz njih v Aziji organizovala podobne čete, kakor so kozaki v Evropi, kar bi gotovo jako povzdignilo njeno moč v Aziji.

Cerkveni letopis.

Cerkvena slovesnost v Črnem vrhu.

Rožnivenško nedeljo zjutraj se je razlegal strel topičev v Črnem Vrh nad Idrijo. Ljudstvo je od blizu in daleč hitelo v praznično oblečeno cerkev sv. Jošta, kjer se je zbralo tudi sedem gg. duhovnikov, da se vdeležé slavnosti blagoslovljenja ukusno prenovljenih stranskih oltarjev, nove kapele na pokopališču in razširjenega pokopališča.

Točno ob 9 uri po odpetem »Asperges« je blagoslovil preč. g. dekan Fr. Kunstelj stranska oltarja. Bila sta sicer dovolj čedna, toda narejena sta bila deloma iz cementmarmorja, ki se je pa slabo vzdržal, tako, da sta bila potrebna poprave. Vsa kamnoseška dela je prav lično izdelal gospod A. Vodnik iz Ljubljane, podobe pa ostale stare, a jih je krasno polihromiral podobar g. A. Rovšek iz Moravč. Zlasti je lepa podoba Rožnivenške Matere Božje, ki vsakega, ki jo ogleduje, kar očara

mrzi me ne samo kot umetnika, marveč tudi kot Hrvata in to je sigurno dostojno za krščanski list!

Jaz si morem le to misliti, da Vi teh kritik niste čitali, ker sicer ne morem umeti, da bi Vi kaj takega mogli dovoliti kot brat Slovenec in svečenik. — Se enkrat Vas prosim, naročite svojemu umnemu in plemenitemu kritičarju, da v bodoče izpusti ime soproge mi in moje v svojih recenzijah; ako pa bi se morda ne hotelo zadovoljiti moji želji, prisiljen bom drugim potom najti za razžaljenje pravično zadostčenje, in verujte, da kar rečem, ne oporečem.

No tega pa še ne, da bi nam glediščni igralci ukazovali, kaj smemo pisati v listu in kaj ne smemo! To je pač le »curiosum« gg. Freudenreicha in Aniča. Sploh pa rečemo in se sklicujemo na svoje ocene, da nismo mogli bolj dobrohotno ocenjati igranja imenovanih gospodov, kakor smo storili. Gg. Freudenreihu in Aniču nobene besede v odgovor, ker sta se sama pokazala svetu, kaj da sta. — Le toliko rečemo: Kadar bomo o igrah in igralcih kaj govorili, pisali bomo kakor do zdaj stvarno, kar je hvalevredno bomo hvalili, kar je graje vredno, grajali pazili bomo posebno na versko-nravno stran.

Pri tem ne bomo nikogar vprašali, ali mu je prav ali ne, najmanj še glediščne igralce. Kedor ni zmožen prenašati javne kritike, naj ne nastopa na odru, marveč naj se skrije za — peč.

Kar smo rekli, ne bomo oporekli.

s svojo milobo. Vse te poprave je oskrbela radodarna roka. Troške za popravo Marijinega oltarja je plačala Ursula Rupnik iz Zadloga, troške za oltar sv. Valentina pa J. Pirc iz Idrijskega Loga. Bog jima obilo povrni!

Dopoludanske cerkvene slovesnosti so bile tako končane, popoldne pa so se pričele zopet nove. Po litanijah je blagoslovil preč. g. dekan nov križ za procesije, potem so se pa verniki uvrstili za križ ter šli v dolgem, lepo urejenem sprevodu na pokopališče. Pevec se peli pomenljive cerkvene pesni. — Blagoslovljenje pokopališča je redka slovesnost, zato pa naredi tudi prav poseben vtis na udeležence. Tudi Črnovrčce so presunili pomenljivi, prav spodbudno izvrševani obredi in pa res s čutečim srcem pevani »Miserere«, a zato se je tudi utrnila marsikatera vroča solza. S primernim nagovorom kateheta g. Alojzija Strojca so bile slovesnosti dovršene. Pisali smo zato o njih nekoliko obširneje, da tudi drugod zvedo za blage dobrotnike, ki pomagajo našemu skrbnemu vč. g. vikarju J. Hladniku lepšati cerkev. Bog jim povrni! Vč. gospoda vikarja pa nam ohrani še mnogo leta v korist in čast črnovrške župnije!

Po blagoslovljenju stopi na leco preč. gospod dekan in z vnetimi besedami spodbuja navzoče, naj neomahljivo zaupajo v Mater Božjo, naj jo radi časté s pobožno molitvijo sv. rožnega venca. Prav zvesto je poslušalo verno ljudstvo božjo besedo. Bog dal, da bi lepi nauki ostali poslušalcem dolgo v spominu in rodili obilen sad.

Po pridigi je daroval preč. g. dekan slovesno sveto mašo, po sveti maši pa je šla procesija na pokopališče do nove kapele sv. Križa. Dospevši na omenjeno mesto blagoslovil je preč. g. dekan na novo sezidano cerkvico. Blagoslovljenje se je godilo po obredniku, prav veličastno in spodbudno. V pol uri je bilo blagoslovljenje dovršeno in vrata so se odprla za vse vernike. Prijazen vtis naredi kapela na obiskovalec. Zidana je v gotičkem slogu; dobro se vjemajo dolgost, širokost in visokost in s temi gotičkemu slogu primeren oltar, delo g. A. Vodnika v Ljubljani. Plak je iz mozaik-marmorja. Tudito kapelo je zidala radodarna roka, in sicer roka rajnega gospoda A. Lampeta, duhovnika na Gočah, ki pa počiva na črnovrškem pokopališču v svojem rojstvenem kraju. Prva sveta maša v kapeli se je precej po blagoslovljenju zanj brala.

Slovstvo.

Knjižnica za mladino. V nedeljo 7. t. m. so imeli merodajni krogi sejo v Logatecu, pri kateri so se nekateri gg. učitelji pogovarjali, kako oživitviti to lepo idejo, katero je izprožila »Zaveza slovenskih učiteljskih društev«. Sklenilo se je, da se začnejo še pred novim letom izdajati snopiči po 5 do 6 tiskanih pol, lepo tiskani ter trpežno vezani. Vsak mesec izide jeden zvezek. Cena mu bode za naročnike le bornih 15 kr., za nenaročnike pa 20 kr. Kateri spisi naj se objavljajo po »Knjižnici za mladino«, to bode določeval cenjevalni odbor za slovenske mladinske spise pri »Zavezi slovenskih učiteljskih društev«.

Prvi snopič izide že sredi novembra in bode obsegal povest »Dva brata«, ki je bila po profesorju Antonu Bezenšku nagrajena s 100 K. Zraven te povesti bode obsegal ta snopič tudi krajšo povest, katero je poslovenil g. Janko Leban. »Knjižnici za mladino« bode naloga, da dela po geslu: »Vse za vero, dom, cesarja«. Zato se je nadejati, da jo bodo marljivo podpirali vsi domoljubi. Prvi zvezek se pošlje na ogled učiteljskim društvom in šolskim vodstvom na Slovenskem, kaker tudi nekaterim drugim rodoljubom.

Drugi zvezek izide, ako najde podjetje vsaj 1200 naročnikov, meseca februarja, zakaj zvezek, ki izide sredi novembra, bode veljal za I. zvezek za leto 1895.

Koledar

za 42. teden leta 1894.

Nedelja 14. oktobra: 22. po bink. evang.: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Mat. 22.; Kalist muč. Ponedeljek 15. okt.: Terezija dev. Torek 16. okt.: Gol op. Sreda 17. okt.: Hedviga vdov. Četrtek 18. okt.: Luka evang. Petek 19. okt.: Peter Alkan. sp. Sobota 20. okt.: Janez Kant. Lunin spremen: Štip 14. okt. ob 7. uri 39 m. zvečer. Solnce izide dne 15. ob 6. uri 23 m.; zaide ob 5. uri 9 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(Volitve volilnih mož na Notranjskem.) Pri volitvi volilnih mož v St. Petru na Notranjskem si je naša stranka priborila dva volilna moža; v Slavini, kjer so lani zmagali liberalci, izvoljeni so štirje naši somišljeniki. — Poroča se nam, da v cirkniskem okraju za liberalno stranko strastno agitujejo Deklevovi dacarji, ki baje stojijo na zelo visoki stopinji izobrazbe.

(Deželni odbor) je za nameravani uzorni vinograd v Draščah pri Črnomlju dovolil 1000 vplemenjenih ameriških trt raznih vrst in za trtnico 1000 vkoreninjenih riparia — trt.

(Raiffeisenova blagajna v Horjulu.) Po vzgledu Raiffeisnove blagajne v Trnovem pri Il. Bistrici ustanovila se je po posredovanju dr. Ivana Susteršiča taka hranilnica in posojilnica tudi v Horjulu, kjer prične kmalu poslovati. Več o tem prihodnjič.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Za župnega upravitelja v Dragi je imenovan gosp. Frančišek Zakrajšek, kapelan v Ribnici. Na njegovo mesto pride g. Alojzij Pehani, kapelan v Sodražici. Novomašnik g. Frančišek Traven je nastavljen kot kapelan v Sodražici.

(Umrli je v Gradcu) v samostanu usmiljenih bratov č. gosp. And. Pavlin. Rajnik je bil rojen 1812 leta v Naklem.

(Petindvajsetletnico) praznuje prihodnji ponedeljek, slavni pesnik Simon Gregorčič. Na mnoga leta!

(Slovensko gledališče.) V večeršnjem gledališču, katero je bilo razprodano, igrali sta se znani operi »V vodnjaku« in »Cavalleria rusticana«. Odveč bi bilo, o delih samih kaj izpregovoriti, saj sta znani dovolj. Splošni vtis večeršnje predstave je bil prav dober. G. Cecil Vašiček je igral svojo vlogo po stari navadi izborni; kakor navadno, divili smo se tudi večeraj njegovemu lepemu in krepkemu glasu. Kar pa moramo grajati na njem in še bolj na gospoda Benešu, je to, da bi bil pač skrajni čas, da gospoda pojeta slovenski. — G. Pavšek je pel dobro in razločno, modulacija njegovega glasu je res prav dobra. — Gospica Towarnicka pl. Sasova proizvela je svojo vlogo izvrstno bodisi v petju, bodisi v kretanju. Posebno lep je njen glas v nižini, mehek in melodičen, a intonacija ni jej popolnoma čista. Morda je bil v prvi operi orkester nekoliko premočan, tako da njen glas ni prišel do popolnega razvitka. Proti koncu in pri prehodih želeli bi malo večje odločnosti, maska v prvi igri je bila neprikladna. — G. Inemannova je imela večeraj vsekakor bolj razpoložen glas nego takrat, ko smo jo čuli v prvič. — Kar se tiče režije, imeli bi pripomniti, da se tisto vzhajanje meseca, kakor je bilo večeraj, takisto one lučice, ki naj bi predstavljati imele kresove, raji popolnoma opusté, ker lepote scenerije prav nič ne povečajo, pač pa pokažejo, da je to mnenje razširjeno: »za Ljubljano je vse dobro«. — Pri »Cavalleria rusticana« smo se čudili, kako to, da je g. Sasova prevzela vlogo Lolino, ker je vendar engažovana kot altistinja. — G. Leščinska pela je po stari navadi divno. — Takisto smemo trditi o g. Benešu. — G. Noll je pel izborni, le kretanje ni bilo vedno naravno. — Z gospico Gizelo Nigrinovo bili smo popolnoma zadovoljni; igrala je svojo vlogo po moči dobro. — Zbori so bili v petju, v kretanju in skupinah res izvrstni, tako da so nas uprav iznenadili. Godba je bila takisto dobro izvedena, za kar gre g. Gerbiču popolna hvala. Reči moramo, da smo bili v celoti z večerajšnjo predstavo prav zadovoljni, kar je občinstvo tudi z naidušenim odobravanjem pokazalo. —i—

(Iz ribniškega okraja.) Na semenj v Sodražici 11. t. m. je malo ljudi prišlo, ker imajo delo na polju; tudi živine se ni dosti pripeljalo, cena živini je bila prav visoka. — Cesta Sodražica-Hrib se pridno gradi. — Kmetijska podružnica v Sodražici napreduje. Dobila je od c. kr. kmetijske podružnice v Ljubljani 60 gld. podpore za nakup trijerja, katerega je že kupila.

(V Ilirski Bistrici) je umrl po dolgi bolezni gospod Ivan Tomšič, posestnik in občinski odbornik. Mož je postal velik dobrotnik našemu kraju, ker je volil lepe svote v blage namene. Naj v miru počiva!

(Kakšne rože cvetó na socijalno-demokratskem vrtu?) Zadnji »Delavec« piše: »Slovenec« prinesel je v zadnjih člankih toliko stvari, da je sleherni, kdor ima le še količkaj pravicoljubnosti v sebi,

moral spoznati, da so „Slovenčevci“ največji tepeci ali pa najpodlejši sleparji. Pisalo se je o brezbožnosti našega lista, da je list anarhističen ter klicalo indirektno na pomoč policijo. Kdaj pa je to krščansko-socialno svojat postavil Bog na zemljo za svoje policaje? Ali ni Bog mogočen dovolj sam, da se varuje? Ali so res v to poklicani hinavei in farizeji iz taborja klerikalcev? Ali se čutijo ti gg. res poklicani v to, da bi posredovali mej Bogom in nami? Kje pa imajo v to pooblastilo? Iz kakega namena nas obrekujejo in nam podtikajo anarhizem? Ali se godi to iz gorečnosti za Boga in vero? Mislijo li ti tepeci, da bodo celemu svetu predpisovali, kaj da sme kdo storiti in kaj pustiti? Kdor je dostojen kristijan, ta se ne baha z brumnostjo in ne obrekuje tistih, ki so manj pobožni. Kdor časti Boga, ta ne nareja iz vere dobiček noseči obrt, da ga daje potem v najem kreaturam! Vi hinavei in obrekovalci, množica ljudstva Vas je spoznala, kajti ona ve dobro, da Vaša vera ni čista, da se skrivajo za tisto čisto posvetni, gmotni interesi. Ako bi se nahajal ustanovitelj krščanstva sedaj na zemlji, tedaj bi igrali Vi vlogo farizejev in pismarjev, Vi pribili bi ga vnovič na križ, in mi bili bi njegovi pristasi in branitelji. Vi ste popačili krščanstvo in odstranili dobro jedro njegovo radi umazane Vaše sebičnosti. Ali kristijani, kateri so že prišli do socialističnega spoznanja ali ne, ne puste se več varati z Vašo potuhnjenostjo in Vašo sleparijo, in tudi ne puste se voditi za nos, oni vedo, da je iskati istinito vero, istinito krščanstvo ne v misijonih, v barantanju po božjih potih, v molitvi in postu, temveč v praktičnem izvrševanju ljubezni do bližnjega. Toda to ni zraslo na domačem zelniku; „Arbeiterzeitung“ je namreč malo poprej pisala: „Die Masse des Volkes hat Euch durchschaut, Ihr Heuchler und Denuncianten, sie weiss, dass Euere Religion kein reines Feuer ist und dass sich hinter derselben rein weltliche, materielle Interessen verbergen. Wenn der Gründer des Christenthums heute auf Erden wandeln würde, so würdet Ihr die Rolle der Pharisäer und Schriftgelehrten spielen, Ihr würdet ihn aufs Neue ans Kreuz schlagen und wir wären seine Anhänger und Beschützer. Ihr habt das Christenthum verfälscht und habt seinen guten Kern beseitigt aus schmutzigem Eigennutz. Aber die Christen, ob sie nun zur socialistischen Erkenntniss gelangt sind oder nicht, lassen sich durch Euere Verstellung und Euere Gaukeleien nicht am Narrenseile herumführen, sie wissen, dass die wahre Religion, das wahre Christenthum nicht in Mission, im Schacher mit Wallfahrtsartikeln, im Beten und Fasten besteht, sondern in praktischer Bethätigung der Nächstenliebe“. Res izvirno v vsakem oziru!

(Darovi.) Akademikemu društvu „Danica“ pristopil je kot vstanovnik kanonik Luka Jeran ter vplačal ustanovnine 15 gld.; advok. dr. Fr. Papež je podaril za „Danico“ 10 gld. Iskrena hvala! Vivant sequentes!

(Nesreča.) Dne 9. t. m. je posestnik M. Martinčič od Jezera pri Čerknici skladal krlje. Šestletni sin hoče pod vozom zlesti k četu; hlod mu pade na glavo, ter ga tako poškoduje, da drugi dan umrje.

(Šubertovo dramo „Jan Vyrada“) preložil je iz češčine vseučilišni profesor dr. Ivan Štrekelj v slovenščino. Ta drama se bode v najbližji dobi predstavljala v našem deželnem gledališču in izide tudi v tisku.

(Južna železnica.) Načelnik upravnega sveta knez Hohenlohe se je odpeljal v Pariz, da se posvetuje s tamošnjim odborom, pod kakimi pogoji bi se južna železnica prepustila državi. Obravnave se bodo najbrže pričele koncem meseca.

(Snaženje pitnih posod po gostilnah) vrši se splošno najprimitivnejšim načinom. V škafo se zjutraj nalije vode, ki ostane v njem ves dan, prazna steklenica se vtakne vanj, z duom obrne navzgor, in še počaka se ne, da bi iz nje iztekla ali se vcedila voda, in že se vrček pritisne pod pipo in iz nje nataka, tako da gost s svežim pivom dobi tudi malo svežih — pomij. Kedor je opazil to vodo za izplaknjevanje steklenic v poznih večernih urah, opazil je izvestno, da je zelo kalna, porumenela, in se celo časih ne razlikuje od pivne barve. Stvar ni samo zoprna, temveč i nevarna zbog tega, ker se kaj lahko morejo bolezni prenašati in razmnoževati. Ta se pojavlja zlasti na večjih ljudskih shodih, narodnih veseljih, izletih, pri odmorih na vojnih vajah, med prenehlejem po tovarnah. Seveda je le stvar pristoj-

nih organov, da pazijo na to, — toda kje se bode pa vzel pri enakih prilikah tak organ! Na Nemškem na n. pr. se pomivanje steklenic sedaj vrši s tekočo vodo.

(Semnaji po Slovenskem od 15.—20. oktobra.) Na Kranjskem: 15. v St. Vidu pri Zatičini, Kamniku, Idriji, Kranjski gori, pri sv. Roku pri Mokronogu; 16. v Kočevju; 18. v Lukovcu, Postojni, Radohovi vasi, Sorici, Bohinju, Bistrici, (za živino); 19. v Ternovem na Notranjskem. — Na Štajerskem: 15. na Planini; 18. v Mozirju, v Podsredi, v Terbovljah, Vojniku; 20. v Mariboru. — Na Koroškem: 15. v Doberli vasi; 16. v Pontablu in Trbižu; 18. v Gutštajnu, sv. Hemi, Milstatu; 20. v Blatogradu in Gmintu. — Na Primorskem: 15. v Ajdovščini (za živino), v Štanjelu, Kviškem in Brezovci; 20. pri sv. Antonu poleg Kopra.

Društva.

(Katoliško društvo za delavke) s sedežem v Ljubljani in z delovanjem na Kranjskem je najnovejšo kat. društvo, čegar pravila je deželna vlada potrdila z dnem 19. sept. t. t. Kakor čujemo, oglasilo se je k društvu vže blizu 200 udov. Na dejati se je, da društvo kmalu prične svoje delovanje, ki ima namen pospeševati versko-nravno življenje in gmotno podpiranje delavk v slučajih bolezni in starosti.

(Katol. društvo rokodelskih pomočnikov v St. Vidu nad Ljubljano.) Vabilo k veselici, katero priredi katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v St. Vidu nad Ljubljano v nedeljo dne 14. oktobra t. l. v dvorani lastne hiše. Vspored: 1. Nagovor. 2. Deklamacija. 3. Denar ali pa nos! Igra v treh dejanjih. — Prosta zabava. — Vstopnina: 1. sedež 50 kr., 2. sedež 30 kr., 3. sedež 20 kr., prostor za stoječe 10 kr. — Začetek ob 6. uri zvečer. — K tej veselici uljudno vabi

Predstojništvo.

(Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju) poslal je pravnik na vseučilišču dunajskem g. Jakob Kogej dvajset goldinarjev 50 nvč., katero svoto je nabral mej rodoljubi v Idriji. Darovali so gospodje: Josip Šepetavec, trgovec, 1 gld.; Valentin Lapajne, trgovec, 1 gld.; Pavlin Janez Gruden, posestnika v Jeličnem vrhu, 2 gl.; dr. Netušil, rudniški zdravnik v Idriji, 1 gld.; Dragotin Lapajne, trgovec v Idriji, 1 gld.; Václav Halmich, poštni uradnik v Idriji, 1 gl.; Dragotin Sinkovec, c. kr. sodni kancelist 1 gld.; Leopold Urbas, upok. uradnik v Idriji, 1 gld.; Nevesekdo 50 kr.; vč. g. Janez Bolta, admin. na Ledinah, 1 gld.; „Delavsko bralno društvo v Idriji“ oz. I. F. Kogej, 10 gld. — Dalje so darovali gg. dr. Urban Lemež, odvetnik v Slovenski Bistrici, 3 gld.; vč. g. Miloš Šmid, župnik v Solčavi, 4 gld. (letos že drugi dar); Val. Oblak, c. kr. nadporočnik v St. Poltnu, 3 gld.; Adolf Sluga, v Klanjcu, 3 gld.; dr. F. Velca, c. kr. komisar pri poštni hranilnici ravnateljstvu na Dunaju, 3 gld.; Fr. Pečnik, vodja lekarne v bolnici sester Elizabetink na Dunaju, 3 gld.; g. Kristijan Radislovič, posestnik v Mödlingu, 2 gld.; Fran Svetič, vzgojevalec na Dunaju, 3 gld. — Iskrena hvala blagim rodoljubom!

(Pevsko društvo Zvon v Trbovljah) vabi na pevski večer, katerega priredi pevsko društvo „Zvon“ v Trbovljah v nedeljo, dne 14. vinotoka 1894 l. v gostilni gosp. Roša v Hrastniku. — Vspored: I. Patje. 1. Fr. S. Vilhar: Slovenec i Hrvat. 2. A. Foerster: Ah, ni li zemljica krasna? 3. Dr. B. Ipavc: Ali vstajamo! 4. Dr. G. Ipavec: Pod prozorom. 5. E. Vašak: Oj, ti moj dom. 6. P. H. Sattner: Po zimi iz šole. 7. Dr. G. Ipavec: Pod lipo. II. Prosta zabava. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. — K temu pevskemu večeru vabi najuljudneje odbor.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo) za Slovence na Koroškem vabi uljudno vse zavedne Slovence k shodu zaupnih mož, ki se bode vršil v sredo dne 24. vinotoka (oktobra) t. l. v Celovcu v veliki dvorani pivovarne „Massgarten“ v št. vidskem predmestju. Začetek ob pol 8. uri popoldne. Vspored razpravam: 1. Nagovor predsednika. 2. Sedanji politični položaj in naše narodne trjave. 3. Organizacija stranke v obče in s posebnim ozirom na bodoče občinske ter prihodnje deželno in državnozborke volitve. 4. Naše gospodarske razmere in potrebščine. 5. Slučajni predlogi in navsveti. K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje katoliško-političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo tega važnega shoda udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov vpeljani biti. — Ženstvu vstop k temu shodu ni dovoljen.

O d b o r.

Telegrami.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Yokohama, 12. oktobra. S Koreje se poroča, da so japonske čete zasele južni

breg reke Jalu in sovražnike nazaj zavnile.

Shanghai, 12. oktobra. Govori se, da se Kitajci že pogajajo za mir. Pripravljeni so Japoncem plačati odškodnino in priznati nezavisnost Koreje.

Yokohama, 12. oktobra. Japonski poslanik na Koreji, Orozi, je odpoklican, ker se mu ni posrečilo izvesti reform. Minister notranjih stvari grof Inouye je šel na Korejo.

Shanghai, 12. oktobra. Tientsin je baje prenapolnjen z oboroženimi vojniki, ki so nezadovoljni, ker jim ne plačajo plače. Evropeci pa tudi Kitajci so zaradi tega v nevarnosti.

London, 13. oktobra. Po verodostojnih poročilih iz Peterburga, poskuša Anglija vlasti pregovoriti, da bi naredile konec kitajsko-japonski vojski.

Dunaj, 12. oktobra. Oficijozna izjava pravi: „Neue Freie Presse“ v današnjem večernem listu v posvetovanju zaupnikov zjedinjene leveice o celjski zadevi piše, da se je učni minister proti zastopnikom te stranke opravičil zaradi svojega postopanja v tej stvari. Mi smo od kompetentne strani pooblašteni izjaviti, da je to popolnoma neresnično. Gospod učni minister je imel priložnost pri raznih zaupnih razgovorih članom zedinjene leveice pojasniti svoje stališče in se sklicevati na svoje splošne izjave v budgetnem odseku in v zbornici poslancev o šolskih vprašanjih v meševitih deželah in na razburljivi značaj celjskega vprašanja. O kakem opravičevanju se ni nikdar govorilo, pa tudi ne o kakem rušenju koalicijskega programa s tem slučajem, ki je prešel v sedanji položaj. Mi moramo izreči svoje obžalovanje, da se resnica tako pači, ter se gotovo ni zgodilo od poklicanega strankinega vodstva.

Dunaj, 13. oktobra. V mestnem zboru je predlagal občinski svetnik Seiler, da naj se skliče shod odposlancev raznih mest, da se posvetuje, kako bi se dala preprečiti draginja mesa.

Dunaj, 13. oktobra. Bivši župan dr. Felder je nevarno zbolel in bati se je že smrti. Vspregel je že sv. zakramente za umirajoče.

Budimpešta, 13. oktobra. Predsednik je danes predložil zbornici poslancev poročilo gospodske zbornice, da je vsprejela načrt zakona o državnih matrikah, in naznanja, da se ta načrt zakona predloži v sankcijo vladarju. Nadalje je predložil zbornici poročilo gospodske zbornice, da je zavrgla zakon o enakopravnosti židov. Predsednik se pooblasti, da razpravo o tem načrtu takoj postavi na dnevni red, ko bode končano posvetovanje o svobodnem bogoslužju. Načrt zakona o verski vzgoji otrok, katerega je gospodska zbornica v toliko premenila, da je izbrisala odstavke, ki se tičejo brezverstva, z ozirom na to, da je odklonjen zakon o bogoslužju, izročil se je odsekom. Prihodiinja seja bode dne 17. t. m. in v njej se bode razpravljalo o načrtu zakona o svobodnem bogoslužju.

Belgrad, 13. oktobra. Izmišljene so vse novice o kaki ministerski krizi in zbližanju dvora z radikali.

Peterburg, 13. oktobra. Carjevič spremi carja na Krf, od tod pojde v Darmstadt z velikim knezom Sergejem Aleksandrevičem in njega soprogo, da spremijo princesinjo Alice v Rusijo. Poroka bo v novembru.

Peterburg, 13. oktobra. Dokler bo car odsoten, bode vladarsko oblast izvrševalo regenstvo iz carjeviča in velicih knezov Mihajla Nikolajeviča in Vladimirja Aleksandroviča. Veliki knez Mihajlo bode predsedoval temu regenstvu. — Dotični manifest kmalu izide.

Popolnoma svilene tiskane foularde od 75 kr. do gld. 3.65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileni blago od 45 kr. do gld. 11.65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švicco.

Tovarna za svileni blago G. Henneberg 10 2) (e. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-13)

60.000 gld. znaša glavni dobiček levovskih srečk, kateri se s samo 10 % odtegljem v gotovini izplača. Opozorjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje dne 16. oktobra.

Umrli so:

11. oktobra. Viktor Orešek, trg. pomočnik, 38 let, Frančiškanske ulice 8, jetika.
12. oktobra. Ignacij Lavrin, pleskar, 43 let, Reber 6, jetika. — Franca Plicker, uradnikova vdova, 79 let, Črevljarske ulice 2, ostarelost.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mojine na 24 ur v
opazovanja	zrakomera v m	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	741.1	6.8	brezv.	megla	0.00
12. u. pop.	739.4	14.6	sl. svzh.	jasno	
9. u. zveč.	740.2	9.0	sl. vzh.	oblačno	
Srednja temperatura 9.9 za 2.1° pod normalom.					

546 1

Vsem prijateljem in znancem naznanjam, da je 11. dan oktobra po dolgi in mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti, v Gospodu zaspal gospod

Ivan Tomšič,
posestnik v Il. Bistrici.

Slovesen pogreb ranjkega bo v soboto 13. t. m.

Priporočam dragega pokojnika v spomin in molitev!

V Ilirski Bistrici 12. okt. 1894.

Janez Bilc
duhovnik, bratranec.

Eksekutivne dražbe.

Boštj. Prosena iz Rutežvega polovica zemljišča 350 gld. dne 5. nov. in 7. dec. v Ilir. Bistrici.

Ant. Sajna iz Knežaka, zemljišče (1240 gld.) dne 9. nov. in 10. decembra v Ilir. Bistrici.

Jan. Pezdirec iz Draščic (terjatev 300 gld.) posestvo (3372 gld.) dne 27. okt. in 29. novembra v Metliki.

Luke Zajca iz Strme Njive posestva dne 26. oktobra (druga) v Litiji.

Deželno gledišče v Ljubljani.

St. 7.

Dr. pr. 593.

V nedeljo dne 14. oktobra 1894:

Drugičrat:

Knjižničar.

Gluma v štirih dejanjih. Spisal G. pl. Moser.
Stalna igra na repertoarju c. kr. dvornega gledišča na Dunaju.
Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetak ob 7.1/8. uri.

Prihodnja predstava bo v torek dne 16. oktobra.

Registrovana vipavska vinarska zadruga v zvezi z istrsko vinarsko zadrugo

odpre dne 14. oktobra

svojo pivnico na Bregu štev. 1
v Ljubljani,

kjer se bodo točila prav poceni pristna

letošnja in lanska vipavska in istrska vina.

Skladišče tega vina je v Šiški, kjer se bodo oddajalo vino na debelo. Naročila na vsako množino sprejema gostilničar obeh zadrug g. Peter Krebelj, kateri tudi posreduje direktno razpošiljanje vina po vzoreh vsem kupcem.

Ljubljansko p. n. obinstvo in drugi kupovalci, posebno krmarji, vabljeni so uljudno na obilen obisk in nakupovanje izvrstne in pristne kapljice.

544 4-1

Poziv!

Ako bi bil kateri volilec, ki je dne 11. oktobra t. l. volil v Št. Petru na strani »kmečke stranke« siljen k plačilu dolga pri Medicu in Križaju v Št. Petru, naj se blagovoli pri meni oglašiti, da mu dolžno svoto poskrbim.

1-1 542

Valentin Krašovec.

Službe išče

3-1 543

kot občinski tajnik ali pisar nek. o., ki je že bil občinski tajnik in pri advokatu v pisarni.

Več pove vredništvo »Slovenec«.

1894

Zimski vozni red
železničnih prog

na slovenskem ozemlju:

Ljubljana-Dunaj; Ljubljana-Tret; Sv. Peter-Reka;
Nabrežina-Gorica; Zidan most-Zagreb; Celje-Velenje;
Spielfeld-Radgona-Ljutomer;
Ljubljana-Trbiž-Dunaj; Ljubljana-Novomesto-Straža;
Ljubljana-Kočevje; Ljubljana-Kamnik

dobi se

komad po 10 kr.

v Katol. Bukvarni in

Katol. Tiskarni, pri

Ničmanu in A. Turku.

Restavracija „pri zvezdi“ (Ferlinc).

Došla so iz kasnejše trgovine

sladki prosekar iz Kontovelja,
sladki refoško iz Riemana;

točijo se tudi pristna

dolenjska vina,

bizeljska vina,

istrijski teran,

ptujsko vino iz mestnih gor.

Velespoštovanjem 545 3-1

France Ferlinc.

„Equitable“

547 (6-1)

Zjedinjenih držav zavarov. društvo za življenje
v Novem Yorku.

Ustanovljeno l. 1859. — Koncesijovano dne 11. okt. l. 1882.

Na Dunaju, Stock-im-Eisenplatz v svoji palači

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in največji zavod
za zavarovanje na življenje.

Premoženje dne 31. decembra 1893	gld.	422.649.990—
Novih zavarovanj sklenjenih leta 1893	„	513.200.567—
Dohodki leta 1893	„	105.056.512—
Zavarovanega kapitala koncem leta 1893	„	2.331.331.442—
Zaklad dobičkov koncem leta 1893	„	80.916.875—
Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju, katera je vredna	„	2.300.000—

Vspehi 15 letnih, leta 1894. zapadlih tontin.

Štetin, 1. majnika 1894.

Moja polica št. 215.409 sklenjena za vse žive dni, z dosmrtnim plačevanjem zavarovalnine, ponehala je z 2. majnikom 1894. končavši 15 letno dobo tontin in mi je društvo „Equitable“ stavilo ponudbo, da isto premenim v poplačano, premij prosto polico za vsoto 3740 mark, ki se ima izplačati za časa moje smrti, ali pa da mi društvo naraste dividende v znesku 716.95 mark v gotovini izplača in bi se to na zadnjih 10 let razdeljeno, skladalo z letno dividendno nad 50%.

Nadalje mi je napominano društvo dalo na izbor, da popustim polico in da za to prejmem znesek 1746.30 mark v gotovini.

Jaz sem izvolil izplačitev narastlih dividend v znesku 716.95 mark in izražam popolno zadovoljstvo s tem, da sem za časa zavarovanja si izvolil ameriško društvo, kajti okolnost, da se police taistega ne dajo izpodbijati in tudi ne utesniti, je tako predstvo, katero je za slehernega, ki se namerava zavarovati, največja važnosti, in je vpeh moje police povsem dovoljnim smatrati.

Po pregledu za leto 1884 priobčenih razkaznic, uveril sem se, da so vspehi moje police s tiskanimi vspehi vjemajo.

Karol Ludovik Kristijan Boness,
prihodar.

Hamburg, 2. majnika 1894.

Jaz sem prejel danes od Vas 20.680.74 dolarjev — 86.859.10 mark kot vsoto moje dne 2. majnika 1879. pri Vaši družbi sklenjene, danes zapadle police št. 215.784 glaseče se za 15.000 dolarjev in kot povračilo premij določenih za tropične pokrajine za 670.74 dolarjev vkup 20.680.74 dolarjev.

Jaz sem na omenjeno polico vplačal letnih 1048.35 dolarjev izvemši sosebne premije, katero sem skozi več let za časa mojega bivanja v tropičnih pokrajinah plačeval, nisem tekom 15 let na premijah vplačal 15.725.25 dolarjev tako, da sem dobil vplačan denar še okoli 4 % letnih obresti povrnen, dočim sem bil petnajst let s vsoto 15.000 dolarjev — 68.000 mark zavarovan in bi moralo društvo ta znesek za slučaj, da bi bil med temi 15 leti umrl, takoj izplačati.

Le-ta vspeh moje police moram v oči gledati, da je obrestno merilo v zadnjih letih se zmirom bolj znižalo, povsem dovoljnim smatrati, in se isti vjema z od družstva za leto 1894. izdanim razkaznicami glede tontin kakor sem se o tem po pregledu v letošnje razkaznice prepričal.

Z odličnim spoštovanjem

Herman Stoltz.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu in

Generalni zastopnik za Kranjsko:

Alfred Ledeuik, v Ljubljani. Mestni trg št. 25.

Star. občinstvu uljudno naznanja, da toči

Pristno vino

staro in novo

Marija Lavrič
na Starom trgu št. 24

Dobiva se pivo v steklenicah.

Stanarinske
knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razpredelbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1893	kron	131.435.657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1893	„	23.942.149—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru- štva (1848)	„	237.452.809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polie z glavnico	„	73.023.675—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

503 (12-2)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Napravo betonskih kanalov

iz portlandskega in romancementskega stolbenega betona za mesta,
tovarne in zasebne hiše (tudi grebeničnih jam iz cimenta)

vodovodov

prevzemlje betonsko-stavbeno podjetje in tovarna za cement
Ferdo Hrůza & Urh Rosenberg v Pragi.

Kaj več pové
Ferdo Hrůza v Ljubljani,
Poljanski nasip štev. 12. 491 6-4

Tovarna cerkvene oprave.
Premovana 1873, 1881.
Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Frane Brückner.
Na dogovorjena naročila se izdružujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd. pa tudi **cela mašna obleka** v najprilnejši obliki. 54 26-19
Cerkveni paramenti.

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojov za vezarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Frane Ivan Kwizda,
c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najboljšim uspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepčuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.
Kwizdov restitucijski fluid
c. in kr. priv. voda za umivanje konj.
Steklenica velja 1 gld. 40 kr. V.
Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20-12
Kwizdov restitucijski fluid.
Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Želodčne kapljice
koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**
Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri napeenjanju in zapečenosti, preobloženem želodcu iz jedil in pijačami itd.
Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tuat 2 gld., 3 tuate samo 4 gld. 80 kr.
Priporoča jih
Lekarna Trnkoczy
479 5 zraven rotovža v Ljubljani
Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Najsigurnejše in najboljše nalaganje glavnice
je v
4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.
Isti osiguravajo
več nego 40dstotno obrestovanje
ter so
pupilarno varna, davka in fatiranja prosta, sposobna za kavoije,
sosešno za vlaganje oastniških ženitvenih kavolj; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne vrednosti.
Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri
J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 295 39

Parai - jeve samostanske kroglice
vplivajo zanesljivo pri napeenjanju, zlati žili, bol. na jetrih, zasliženju želodca in zabasanju.
Cena št. 100, 50, 25, 10 kr. av. velj.
Parai - jeve samostanske kroglice so zanesljiva brez bolečin vplivajoče čistilo.
Generalni skladišče za Avstro-Ogersko
Salvator-lekarna v Pozunu. 512 (4-1) III

Prijateljem lova, lovceem, voznikom in imeteljem konj priporočati je, da ohranijo obuvalo suho, konjsko opravo in usnje pri vozovih lično in čedno, uporaba
J. Bendika
v **Št. Valentinu**
patentovane nepremočne masti za usnje in likalne tinkture za usnje, maže za konje in kopita.
Vporabljajo vse te predmete pri najvišjem dvoru, pri c. in kr. co-jaščini in največjih obratnih prometih. Dobiva se po vsi avstr. deželah. V Ljubljani pri Karolu Weberu, v Celju pri Tammu in Stiegerju, v Mariboru pri Holazeku in Martineu

Žrebanje v torek.
Glavni dobitki **60.000, 10.000, 5.000 gld.**
v gotovini le z 10% odbitka.
Levovske srečke a 1 gld. priporoča
"MERCUR" menjalnična delniška družba
309 3 na Dunaju, Wollzelle 10. 418 32

Najboljšo pitno vodo
pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, ima 51 36
GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GISSHUBLER
najčistije lužno KISELINE
Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v kratki s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.
Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Obrtniki in trgovci,
člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,*
priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:
*) Oni obrtniki, člani konserv. obrtnega društva, kateri želé mej to naznanilo uvrščeni biti, zglasé naj se pri upravnistvu „Slovenca“.

Belec Anton klepar v Šent-Vidu pri Ljubljani.	Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največjo svojo zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljše tvarine izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Breskvar France preje L. Šverljuga knjigovez, v Ljubljani, Stolno župnišče.	Kregar Ivan parar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja proč, duhovščino in cerkv. predstojništva na izvršno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejših kovine, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu šte. 14.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofje.	Tome France pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Maté Avgust čevljarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tomšič Luka vrtnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem iz zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Dolenec Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristne čebelno - voščene sveče voščene zvite in méd. Zaloga pristnega brinja in brinjeveca. Vse po najnižji ceni.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Paušner Franc krojač, v Ljubljani, Valvazorjev trg 4 (poleg okrajnega glavarstva).	Vilhar L. urar, v Ljubljani, Vodnikove ulice (poleg Katol. Tiskarne).
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena poskarja, tovarna za oljate barve, lak in pókost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarjajo posebno na izdelke, katere sta razstavila na obrtnijski razstavi v delnem muzeji „Radolfhaus“.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Erjavec Alojzij, (preje Zor) čevljar, v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zorman Alojzij mocar v Ljubljani, Florjanske ulice.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Plehan Valentin izdelovatelj voščenih sveč in leotar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zalaznik Jakob slaščičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg šte. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slaščičarsko in pekarsko pečivo.
Fajdiga Ivan mocar v Ljubljani, Križevniški trg, blizna na Vrhniki priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobo po prav nizki ceni.	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francove nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	Zadnikar Henrik pasár in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljše tvarine najraznovrstnejše cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.
	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.	Ignacij Žargi v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4. Trgovina z manufakturnim in drobnim blagom. Zaloga najnovejših kravat, različnega perila, zimskega blaga itd. Velika zaloga nagrobnih vencev in šopkov. Zaloga vseh potrebščin za krojače in šivilje.

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dôbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1895. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, ki so bili rojeni 1872., 1873. in 1874. leta, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra letos

v ekspeditu mestnega magistrata.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesli dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblaščenči.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnostij, imajo ali v mesecih januariju in februariju 1895. leta podpisanemu uradu, ali pa na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listinami podprte prošnje.

5. Oni, ki želé, da se jim dovoli stava izven domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti kolekovane in z listinami podprte prošnje. V takem slučaju je moč istočasno zglasiti in dokazati tudi pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Zglasiti se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (mornarice) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglasitev, akoravno mu le ni brnila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka po § 35. vojnega zakona in zapade glóbi od 5 do 100 glđ., eventuelno zaporni kazni od jednega do dvajsetih dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 1. oktobra 1894.

Pristni, izredno okusni

prosekar

toči se pri gospodu 532 3-8

K. Lenče-tu v Laverči

in pri

Lozarju v Rožni ulici 15 v Ljubljani

liter po 48 kr.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani 266 25-24

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznalna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine za vodovode, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih zemljišč.

Domača zanesljiva trrdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure

ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verižice, medaljone, prstane, zapestnice, naprsne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša izvršuje tekom 14 dnij. — Za blago pri njem kupljeno istotako za natančno popravilo jamči. 158 31

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

Največjo zalogo

s pravim zlatom krasno pozlačenih

nagrobnih križev

ima 516 6-4

v Ljubljani

Albin Ahčin

v Gledaliških ulicah

blizu frančiškanske cerkve.

Cenilniki s podobami se brezplačno razpošiljajo.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 447 10-4

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

F. A. SARG-OV SIN & Cie. Prva in najstara tovarna za stearinske sveče v Avstro-Ogerski. Ustanovljena po Ad. de Milly leta 1837.

C. in kr. dvorni zalagatelj

SARG-ovih

M

Uvedenje

glicerinske
fabrikacije

v

Avst.-Ogerski
in

Iznajdba

glicerinskih
mil itd.

po

F. A. Sarg-u
1858.

Iznajdba

in
uvadenje

„Kalodonta“

1887.

Trideset

prvih
svetinj
in

diplom

do
1894.

Y

Pisarna: Dunaj, IV., Schwindg. 7.

sveč.

Milly, miznih, baroknih, renesance, stožčastin in votlih sveč; Milly-nočnih lučij in voščenih božičnih sveč i. t. d.

Dobé se povsod.

Zahtevaj izrecno SARG-ove Milly-sveče.

286 8-8

Dobé se povsod.

Josip Černe, urar v Ljubljani
 priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula- in raznih
žepnih ur

iz najiminitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte i. dr. Dalje koledarske ure z in brez luninih spremenov, du-najske ure z nihalom, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo. Poprave izvršuje točno in po primerni ceni. 500 20-3

☞ Za vojake in dijake znižana cena. ☞

Aleksander Götzl
 podobar in pozlatar
 v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno
podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko všteto se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna razpela, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-34

Pod Trančo **J. SOKLIČ** Gledal. ulice šte. 6
 v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborne svojo zalogo

Tovarniška zaloga
 lodnatih klobukov c. kr. deornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-34
 turistiskih klobukov, čepic

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Katoliška tiskarna
 priporoča raznovrstne vizitnice po niski ceni.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih strojev in orodja

Strojev za vinarstvo
 vsakovrstnih sesalk pralnih strojev ovijalnikov, zravnalnikov perila patentovanih mlinov za domačo uporabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-26)

Augustu Kolb, tovarna strojev
 Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje. — Ilustrovani ceniki zastoj in franko. — Išcem prekupevalce in poštene zastopnike.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za prečastito duhovščino „pri rudečem križu“
Viljema Skarda
 IV., Walteggasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28
 priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško ter redovniško obleko za duhovnike
 kot: Havelock, vrhne suknje, duhovniške suknje itd.

Liturgično opravo natančno po cerkvenih predpisih izvršeno: birete, kolarje, naprsnice, vsakovrstne duhovniške čepice.

Paramente preskrbuje po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neuga jajoče vzame se naza

☞ Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno. ☞

Schichtovo patentno milo

z varstveno znamko labuda je neoporekljivo najboljšo sredstvo, da dobiš snežnobelo perilo, za čiščenje volnenega, svilnega in barvastega blaga, kakor dokazano najboljšo razkuževalno sredstvo za vsakešno perilo in pri tem popolnoma neškodljivo za perilo in roke. 155

Zaradi izvrstne kakovosti so sloveča tudi
Schicht-ova štedilna jedrčna mila,
 katerih ne presega noben konkurenčni izdelek. Ta mila imajo po tem, kake vrste da so, jeduo teh-le varstvenih znamk: 302 12-6

Jurij Schicht, Ustje ob Labi (Aussig a. d. E.), tovarna za milo, sveče in palmovo jedrčno olje.

Dunajska borza.

Dne 13. oktobra.			Dne 12. oktobra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	98	gld. 95	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148	gld. 50	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 140	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	95	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	—	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 17	50	—
Avstrijska zlata renta 4%	123	70	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97	90	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	80	Salmove srečke, 40 gld.	69	50
Ogerska zlata renta 4%	122	10	Tisine srečke 4%, 100 gld.	142	25	St. Genois srečke, 40 gld.	72	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96	60	Dunavske vravnave srečke 5%	127	75	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1033	—	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	60	Ljubljanske srečke	24	75
Kreditne delnice, 160 gld.	368	—	Posojilo goriskega mesta	—	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168	80
London vista	124	15	4% kranjsko deželno posojilo	67	50	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. 3360	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	95	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	50	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	478	—
20 mark	12	18	Priporitetne obveznice državne železnice	220	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105	50
20 frankov (napoleonor)	9	88	— — — — —	—	—	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75	—
Italijanski bankovci	45	35	— — — — —	—	—	Montanska družba avstr. plan.	83	60
C. kr. cekini	5	89	— — — — —	—	—	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	170	—
			— — — — —	—	—	Papirnih rubljev 100	133	50
			— — — — —	—	—			

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
 naloženih glavnice.